

GYAKORLATI KÖZIGAZGATÁSI KÖNYVTÁR ÉS DÖNTVÉNYTÁR

Szerkesztő és kiadó: dr. DOLENEOZ JÓZSEF ügyvéd.

Megjelenik				Szerkesztőség és kiadóhivatal, a hová az előfizetési díjak és levelek küldendőek Budapest, VIII., József-körút 74. szám. II. emelet 11. ajtó.	
minden hónap 1-én és 15-én.					
Előfizetési ár:					
Egész évre	12 K	Negyedévre	3 K		
Félévre	6 K	Egy hónapra	1 K		
I. évfolyam.		24. szám.		1905 december 15.	

AZ ÉVFOLYAM BEFEJEZÉSE.

Ezzel a 24-ik számunkkal befejeztük a «*Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár*» 1905. évi, első évfolyamát. A következő füzetrel már az 1906. évi **második** évfolyam kezdődik.

Miért is tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, legyenek kegyesek **mielőbb megújítani** az előfizetési díjakat az **1906-ik (új) évfolyamra**.

Azokat pedig, a kik az 1905-ik évfolyam előfizetési díjával hátralékban vannak, újból felkérjük, hogy legyenek kegyesek *a hátralékos előfizetési díjakat még e hó folyamán nekünk beküldeni*, mert különben kénytelenek leszünk czimökre az 1906. évi január elsején kiadandó első számmal a füzetek küldését beszüntetni. Előfizetési haladékot az 1906-ik évre csak azoknak adhatunk, a kik az 1905-ik évre befizették a hátralékot.

Az 1905-ik évfolyamból esetleg **hiányzó füzeteket** vagy **iveket** szívesen kipótoljuk és **ingyen** azonnal elküldjük t. előfizetőinknek, hogy az egész évfolyam teljes legyen.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

I.

A gyermek törvényes vélelme.

Kérem alábbi anyakönyvi ügyben szives véleményét, mivel álláspontom és az alispáni hivatal álláspontja között ellentétek merültek fel, az eset a következő:

A. B. nő 1863. évben törvényes házasságot kötött C. D. férfivel, de ezt a férjét a nő elhagyja (nem törvényes elválás) s vadházasságra lép E. F. férfivel. Ezen vadházasságból 1883. ében egy leány születik. Az anya hites férje 1885. évben elhalt.

A felekezeti lelkész a gyermek születését következőleg irta be anyakönyvébe: «atya E. F.; az anya hites ura családi nevén; a gyermek törvénytelen.» Ez a leány házasságot ohajt kötni, s a kihirdetés alóli felmentésért folyamodott. Én a jegyzőkönyvben a menyasszony családi és utóneveként a menyasszony anyja törvényes férjének nevét, tehát C. D. családi nevét irtam be; az alispáni hivatal ezen kihirdetés felmentése alóli kérelem teljesítését megtagadta azon indokból: «hogy a menyasszony nem jogosult a C. D. nevét viselni, hanem az anya leánykori neve irandó az utóneve után, mivel nem törvényes házasságból, hanem ágyasságból származik.»

Felelet. Az alispáni hivatal tévedett, mert a míg a házasság még nem szűnt (halál vagy felbontás által), az abból származott gyermekek törvényesnek vélelmeztetnek, míg csak bírói ítélettel ez a «*præsumtio juris*» le nincs rontva. A menyasszony tehát folyamodjék a születési anyakönyv kiigazítása végett, vagyis, hogy «törvényes»-nek és C. D. gyermekének jegyezzék be. Azután C. D. örököseitől függ, hogy ezt úgy hagyják, vagy rendes per útján törvénytelenítési eljárást indítsanak.

II.

A temetkezési és betegápolási költségek.

Kegyeskedjék az alább felhozott esetben, becses utbagazításával, illetve tanácsával megtisztelni. A tárgy a következő:

1901. évi január hóban megjelent A. község előljárósága előtt bizonyos Cs. J., ki A. községben 1838-ban született s az itt elhalt anyja révén cselédkönyv elnyerhetése végett, illetőségi bizonyítványt kért. A községi előljáróság, daczára, hogy kérelmező gyermekkorától fogva Morvaországban élt és tartózkodott és A. községben csupán a bizonyítvány ki-
eszközlése céljából jelent meg, az illetőségi bizonyítványt kiadta. Az illető mult évi január hóban elhalt s miután teljesen vagyontalan volt Pitina (Morvaország) község előljárósága az alispán útján, az elhaltnak 14 napon keresztül tör-
tént gyógykezeltetéseért és eltemettetéseért A. községtől 26 korona 14 fillért követel. A járási főszolgabíró az ezen ügyre vonatkozó iratokat azzal a rendelettel küldte le hozzám, hogy ha az elhunyt teljesen vagyontalanul halt el s fizetni képes hozzátartozói vannak, akkor a fenti összeget azoktól, ellenben ha ily hozzátartozói nincsenek, úgy 10 korona ápolási és 5 korona gyógykezelési költség A. községtől hajtandó be, mert hogy a temetési költséget vagyontalan elhaltaknál azon község köteles viselni, a hol az elhalálozás történt.

Köteles-e kérem A. község a 15 korona ápolási és gyógykezelési költséget megtéríteni vagy sem?

Felelet. A követelés jogos és ezt teljesíteni kell, miután elismerték a kérdéses személynek oda való illetőségét. Azonban ápolási, gyógykezeltetési költséget semmi esetre sem tartozik a község fizetni, mert ezt az országos betegápolási alapból fizetik. Ellenben a temetési költséget és a szállítási költséget az illetőségi község fizeti, ha előző kötelezett (hozzátartozók) nincsenek.

III.

Lehet-e a jegyző fia segédjegyző.

Kérem sziveskedjék tudatni, hogy én mint körjegyző, körjegyzői segédnek beválasztathatom-e fiamat, ki jegyzői oklevéllel s államszámviteli oklevéllel bír?

A segédjegyzői állás rendszeresítve lett s a választás már ki is tüzetett.

Felelet. Semmi törvényes akadály nincs.

IV.

A költségvetés felterjesztése.

A m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség 1906. évre szóló községi költségvetésüket azzal küldte vissza, hogy az azt megállapító határozatot tartalmazó képviselőtestületi jegyzőkönyvi kivonatot a két jegyzőkönyv hitelesítő aláírásával egészíttessem ki; mert az 1905. évi 71784/II—c. sz. belügyminiszteri rendelet (1905. évi Belügyi Közl. 34. száma) 1. pontjának 2. bekezdésében jelzett kellő aláírások alatt a képviselőtestület által kiküldött két jegyzőkönyvhitelesítő aláírása értendő. Nézetem szerint a nagymélt. m. kir. Belügyminiszterium rendeletének kérdéses pontja a pénzügyigazgatósági számvevőség magyarázata szerint, ellenkezésben állana a községi jegyzői ügyviteli szabályzat 83. § ával, mely a képviselőtestületi jegyzőkönyvi kivonatok hiteles kiadását kizárólag a jegyző feladatává teszi.

Felelet. A 71.784/905. Bm. sz. körrendelet szerint a képviselőtestület határozatának egy példánya (nem hiteles kivonat) csatolandó a beterjesztendő költségvetéshez; a p. ü. számvevőség által kívánt aláírásokkal tehát a jegyzőkönyv ki egészítendő. Mivel nem hiteles kivonatról, hanem a határozat egy példányáról van szó, nem áll ellentétben a községi jegyzői ügyviteli szabályzattal. A nevezett körrendelet erre vonatkozó része így hangzik: «A felülvizsgálat végett felterjesztendő költségvetéshez (számadáshoz) a képviselőtestület határozatának a kellő hitelesítő aláírásokkal ellátott *egy példánya* mindig csatolandó.»

V.

A «kellő hitelesítő aláírások» értelme.

Tisztelettel kérem közölni, helyes-e (a fentebbi IV. kérdésben közölt) a rendelet kérdéses pontjának fent felsorolt számvevőségi értelmezése, avagy az én nézetem, mely szerint a «kellő hitelesítő aláírások» kifejezés csak magyaros általánosító és többes számot kedvelő fogalmazásból ered, de semmiképen sem ellenkezik az ügyviteli szabályzat 83. §-ával, a mennyiben költségvetések (számadások)-hez szükségelt határozat hitelesítésére teljesen elegendő a jegyző aláírása.

Felelet. Lásd a IV-ik kérdésre adott feleletet, hogy nem hitelesítésről van szó, hanem a határozat egy példányáról.

VI.

A jóváhagyott költségvetésnek a képviselőtestület elé terjesztése.

A nagymélt. m. kir. Belügyminiszter ur 71.784/II—c. 1905. sz. rendeletének 10. pontja (1905. évi Belügyi Közl. 34. sz.) szerint a vármegye által megállapítást nyert költségvetés (számadás) az előljáróság által a községi képviselőtestület elé terjesztendő, még pedig oly időben, hogy a képviselőtestület felebbezési jogát kellő időben érvényesíthesse.

Tisztelettel kérem szives válaszát, hogy az esetben, ha a költségvetés (számadás) előzetes 15 napi közszemlére tétele alatt ellene észrevétel nem adatott be, és ha a képviselőtestület azt változatlanul megállapította, a képviselőtestület ezen határozatát senkisé meg nem felebbezte, ezenfelül a törvényhatósági bizottság azt minden változtatás nélkül jóváhagyta, szükséges-e a költségvetést (számadást) a törvényhatósági bizottsági határozat ellen beadható jogorvoslatra kitűzött határidőn belül még a képviselőtestület elé terjesztetni, avagy ez esetben mellőzhető volna-e a képviselőtestületnek külön e célra való összehívása; mert nyilvánvaló, hogy a képviselőtestület a saját, senki által meg nem felebbezett és változatlanul jóváhagyott megállapítása ellen nem él és élhet jogorvoslattal. Lehetséges volna-e a költségvetést (számadást) ily esetben a jogorvoslati határidőn túl megtartandó legközelebbi képviselőtestületi közgyűlés elé terjesztetni; mert a különböző időkben leérkező, különféle (községi közmunka, apaállattartási, tanoncziskolai, ovóintézeti) költségvetések (számadások) változatlan jóváhagyásának bemutatására minden esetben külön képviselőtestületi gyűlést tartani indokolatlanul nagy megterheléssel járna.

Felelet. A törvényhatósági bizottság által is jóváhagyott költségvetést (számadást) már csak tudomásvétel végett is a képviselőtestület elé kell terjesztetni. A határidőn túl való intézkedésre a feleletet maga az idézett rendelet adja meg világosan, mely szerint az nem lehetséges s így pontosan betartandó a határidő.

Szerkesztői izenetek. Levélben küldöttük el a feleletet a következőknek: **Ch. Gy. Parád.** — **P. Gy. Borsod-Nádasd.** — **H. B. Nyirábrány.** — **K. R. Szakál.** — **G. I. Várpálánka.** — **N. N. D.-Földvár.** — **B. L. Nyitra.** — **E. A. Besztercze.** — **K. B. Marczali.** — Míg a készletünk tart, elő lehet fizetni az egész 1905. évi első évfolyamra. Az egyes kötetek külön is kaphatók. — **H. B. Budapest.** Nem érdekel bennünket.

A «Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár»

Főlapjainak

TARTALÓMJEGYZÉKE.

A) Czikkek.

Beköszöntő	1. szám. I—V
Köszönet és kérelem	2. szám. I—II
Sajtóhibaigazítás	2. szám. III
Eger város tanácsának elismerése	3. szám. I
Felhívás előfizetésre	3. szám. II
Észrevételek	4. szám. I—II
segédezők (a községi és körjegyzői hivatalokban)	5. szám. I—III
A zugirászat	6. szám. I—IV
Körjegyzők figyelmébe (ajánlás)	7. szám. I—II
A fegyelmi ügyek	7. szám. II—IV
Jubileum (a magyarországi községi és körjegyzők országos központi egyletének jubileuma)	9. szám. I—IV
Folyóiratunk kibővítése (felhívás és kérelem)	10. szám. I—IV
Az első félév (Mintakötetek képeivel)	12. szám. I—VII
Az évfolyam befejezése	24. szám. I

B) Pályázati jelentések.

Pályázat megírandó művekre (I. Kézikönyv a járási számvevőségek részére. II. Kézikönyv a községi és városi rendőrség részére)	1. szám. VI
Értesítés a pályaművekről	6. szám. IV
Meddő pályázat	8. szám. I
Új pályázat rendőrségi kézikönyvre	8. szám. I
Eldőzetes pályázati jelentés	11. szám. VIII
Pályázati jelentés (Kézikönyv a járási számvevőségek részére)	20. szám. I

C) Kérdések és feleletek.

I. Pályázat járási számvevői állásokra. — II. A főszolgabíró jelenléte a községi pénztárvizsgálatoknál. Az egyéni felelősség. — III. Orvosi

- minősítés r. t. városokban. — IV. A jegyzői magánmunkálatok más területen. — V. A reklámvállalat iparendelése. — VI. Az iskolaadó a földbirtok után fizetendő ott, a hol az fekszik. — VII. A vadászati terület minimuma. — VIII. Tüzoltótisztai képesítés. **11. szám.**
- I. Mikor tartatnak államszámviteltani államvizsgák Budapesten. — II. Idegen illetőségi községbeli segélyezésének visszatérítése. — III. Az iskolai adókötelezettség. — — — — — **12. szám.**
- I. Az állami szolgálatba átlépés és szolgálati díj. — II. A főjegyzői és aljegyzői fizetés közötti különbözet követelése a helyettesítés idejére. — III. A közigazgatási gyakornok elmozdítása. — IV. Szabadságolás a katonai szolgálat idejére. — V. Végrehajtás a felfüggesztett tisztviseelő fizetésének egy harmadára. — VI. A vasuti altiszti és bírósági végrehajtói minősítés. — VII. A tenyészállatok vétele és eladása. — VIII. Elnöklés a községi szervezkedő ülésen. — IX. A számadók felelősségei. Költségek megtérítése. A szegényalapból adott kölcsönök felmondása. — X. Az állatok az utcán. — XI. A renitens előjáróság. — — — — — **13. szám.**
- I. Szabadságolás katonai szolgálat idejére segédjegyzőre vonatkozólag. — II. Királyi kegyelem hatálya fegyelmi ügyben. — III. A portómentesség és korpótlék. — IV. A járási irnokság és ipartestületi jegyzőség összeférhetetlenség. — V. Az adóügyi magánmunkálatok. A számvvevői vizsga. — VI. A lakbér mint személyi pótlék. **14. szám.**
- I. Felvett fizetés visszafizetése. — II. Adóleírás egy harmad erejéig. — III. Marhalevelek iktatókönyve. — IV. A fizetések kiutalványozása. — V. A kézbesítések. — — — — — **15. szám.**
- I. A vadászati jegyhamisítás jogi természete. — II. Mértékhiteltesítő, hordóhiteltesítő. — III. Fogyasztási adó kérdések. — IV. A jegyző, mint bérlő. — — — — — **16. szám.**
- I. A községi előjáróságok magatartása. — II. Üres közgyűlés. — III. Az artézi kútforrás költségei. — IV. Ügygondnok a telekkönyvi ügyekben. — A hitfelekezeti iskola fentartója. — Ingyenes szilvóriumfőző üst. — Tót népkönyvtár. — A község felelőssége az elszikkasztott összegekért. — A jegyzői iroda felszerelése. **17. szám.**
- I. Bányászati jog. — II. A vadászati terület kényszerbérbeadása. — III. Póttartalékba helyezés a katonai szolgálat ideje alatt. — IV. Az államsegélyes segédjegyzői állás. — — — — — **18. szám.**
- I. A postamesternő nagykorúsága. — II. A trencsénmegyei jegyzők 1905. évi fizetése. — III. A határrendőrkapitányságok szervezése. — IV. Segédjegyzői fizetés a katonai kiképzés ideje alatt. — V. Örökbe-fogadás. — — — — — **19. szám.**
- I. A határrendőrségi pályázat eredménye. — II. Az 1903. évi jegyzői fizetési pótlék. Az új állami anyakönyvi törvény életbeléptetése. **20. szám.**
- I. A községi bíró és jegyző szolgálati viszonya. — II. A legeltető község felelőssége. — III. Községi és hitfelekezeti iskola. — IV. A tanítói fizetés behajtása. — V. A rokkant zsold felemelése — — **21. szám.**

VIII

- I. A közhivatalnok ipart nem gyakorolhat. — II. Az iparendedély területi hatálya. — III. Meghatalmazott a képviselőtestületben. — IV. A jegyzői fizetéskiegészítés. — V. Adókimetés az ex-lexben. — VI. Késedelmi kamat a IV. osztályu adó után. — — — **22. szám.**
- I. Felebbvitel a fizetéskiegészítés ügyben. — II. A rendszeresített segédjegyzői állás betöltése. — III. Az iparendedély területi hatálya (észrevétel az előbbi feleletre). — IV. Postamesternő. — V. A régi és új iparigazolvány. — — — — — **23. szám.**
- I. A gyermek törvényes védelme. — II. A temetkezési és betegápolási költségek. — III. Lehet-e a jegyző fia segédjegyző. — IV. A költségvetés felterjesztése. — V. A «Kellő hitelesítő aláírások» értelme. — VI. A jóváhagyott költségvetésnek a képviselőtestület elé terjesztése — — — — — **24. szám**

★

Szerkesztői és kiadóhivatali üzenetek, hirdetésmények minden számban.
